

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

"Cilj slovenskega naroda je

SUVERENA SLOVENSKA DRŽAVA,

popolnoma enakopravna z drugimi evropskimi državami."

Izjava Slov. Drž. Gibanja, v Clevelandu, dne 22. maja 1960.

LETNIK XLI

AUGUST-SEPTEMBER 1990

ŠT. 8&9 NO. 8&9

MISELNI PREOBRATI V SLOVENIJI

Nenapisano pravilo v politiki Združenih Držav določa, da je potrebno dati vsakemu novoizvoljenemu predsedniku sto dni, predno ga javno mnenje kliče na odgovornost za njegov način vladanja in za započeto delo v vodstvu državne uprave.

Tudi v Sloveniji je bilo zaznati krilatice stotih dni, stotih dni Demosa. A tudi teh sto dni ni bilo brez kritike, umestne včasih, včasih pa samo poizkusov in priprav za nadaljni naskok za možnosti - iz strani komunistov - nenehnih podvigov, da bi spet prišli na oblast.

Gotovo bi smeli pričakovati, da bo vlada Demosa bolj odločna, predvsem pri vprašanju javnega obveščanja in vprašanju družbene lastnine. Nemalo tovrstne kritike je občutili tudi v Sloveniji sami. Seveda pa si Demos sme beležiti, če ne popolnih uspehov pa vsaj vrsto pomembnih nastopov, ki bi morali in ki bodo s časom bistveno spremenili položaj Slovencev na Slovenskem. Najvidnejši in najvažnejši med njimi je, seveda, proglas slovenske suverenosti, a mnogo nam že pove način, kako je odjeknil v Beogradu.

Proglas slovenske suverenosti je najbolj zanesljiva priča enega največjih miselnih preobratov v Sloveniji: Slovenci hočemo svojo državo, imamo do nje pravico in si jo bomo ustvarili.

V danih prilikah pa nam je nujno potreben še en, tudi važen miselni preobrat: nepristransko priznanje zgodovinskih vlog in vloge zgodovine v Sloveniji.

Zadnje volitve v Sloveniji so, smemo reči, uzakonile potrebo po novi slovenski ustavi, proglas suverenosti je

teji potrebi dal še večji in tudi časovno odmerjen poudarek. Vprašanje nove slovenske ustave, kar je brez dvoma osrednja naloga Demosa, napreduje, četudi počasi. Po proglasu slovenske suverenosti je Kučan v vlogi predsednika odločil, da je parlament dolžan sestaviti novo ustavo. Do tu vse dobro in prav. Toda Kučan je daleč prestopil svoje ustavne pravice in, v vlogi zvitega komuniste, zapovedal, kaj mora slovenska ustava vsebovati in na čem naj sloni. In po njegovem - kakšna nespamet - naj bo eden temeljev slovenske ustave tudi NOB. To je tista NOB, ki ni bila nikoli narodno osvobodilna in katere ime so si izmislili komunisti, da bi z njo prikriji svojo krvavo revolucijo in svojo borbo ne proti okupatorju - do nemškega napada na Sovjetsko Zvezo so celo z okupatorjem paktirali - in ne proti nekdanjim oblastnikom v Sloveniji, marveč proti slovenskemu narodu. To je tudi tista NOB, ki je ponorila med vojno na tisoče naših ljudi, po znagi nad Nemci - za katero nima prav nobenih zaslug - pa je pomorila nad desetisoče Slovencev. To je tista NOB, ki je brez vsakršnega pooblastila opsovala za izdajalca vsakega, ki se je z največjo vnemo prizadeval za dobro Slovenije, a je zavračal komunizem ter njegovo NOB. To je tista NOB, ki je prodala slovensko Koroško, ki je zapravila Trst in Gorico, ki je med vojno streljala slovenske ljudi na Primorskem samo zato, ker so v uradih govorili slovensko (primer umor dr. Ivana Petriča iz Vipave). To je prav ista NOB, ki je pograbila boljša slovenska

premoženja in si jih hoče lastiti še danes, ki se oklepa slovenskih javnih občil in prepričuje ves svet, da so njena last. In NOB si še vedno drzne poimenovati svoje najhujše zločine - in teh je na desetisoče - z olepšanim izrazom napak. Če je kje napaka, je v tem, da še ni bila ali vsaj njeni vodje niso bili postavljeni pred sodišče. In dejansko Maček in še nekateri bi morali biti sojeni in prisiljeni, da povedo resnico o vsem - in tega ni malo - za kar so odgovorni. Odgovorni posamič ali skupno. To navzlic narodni spravi, ki je na mestu in brez dvoma nujno potrebna za zdrav razvoj slovenskega narodnega življenja.

Formalni obred sprave, dostojanstven in veličasten - motila je le po nepotrebnem vnešena beseda Jugoslavija, zlasti v kolikor je sprava sprava med Slovenci - je mogočen izraz dobre volje. Sprave bi se moral veseliti predvsem komunistični tabor, ker on ima na vesti največje medvojno in povojno gorje v Sloveniji, vključno mnogotera nasilja - ne vseh - iz strani okupacijskih oblasti. In vendar so zopet člani NOB, ki jim je beseda sprava prekletstvo in ki bi hoteli strahovati slovenskega človeka v neskončnost.

Vse priznanje vsem pobudnikom sprave in klicom nemaščevalnosti med pripadniki obeh taborov, tudi z NOB, ki pa mora dokončno sprejeti dejstvo, da je edini pridevek, ki si ga je zaslužila s svojo pogubonosno zgodovinsko vlogo, pridevek slovenskega grobokopa. Jasno, da nikakor ne spada med temelje slovenske ustave.

ZAPETLJAJI V JUGOSLAVIJI

Časi se spreminjajo in mi se spreminjamo z njimi.
(Izrek frank. Kralja Lotarja I.)

Spričo sedanjih, pred časom še nepredvidenih in nepredvidljivih dogodkov v nekdanji Titovi, na "proletarskem bratstvu in edinstvu 'suverenih' jugoslovanskih narodov" zgrajeni porevolucijski socialistični samoupravljalni zvezni Jugoslaviji, ni mogoče vsaj z neko sprejemljivo mero verjetnosti predvidevati ali celo napovedati niti bližnje niti daljne bodočnosti te državne skupnosti.

V Sloveniji, - ki se je prva v Jugoslaviji dotokla do vsaj tehnično svobodnih volitev in obrnila hrbet tako uradni, z orožjem vsiljeni in z diktaturo vzdrževani državni ideologiji kakor tudi bajki o večni enotnosti in nezrušljivosti že od vsega nastanka (1918) s prevaro vsiljenega "ujedinenja", v sedanji pa že z uporabo oborožene sile vzdrževanega političnega in ideološkega sistema, - DEMOS predvideva v enem letu doseči suverenost (ne več socialistične) slovenske republike.

Tudi predsednik 'Hrvatske demokratske zajednice', dr. Franjo Tuđman, med revolucijo najmlajši Titov general, je - v tem oziru jasneje kot DEMOS - izjavil, da bo Jugoslavija v bodoče mogla preživeti le kot zelo rahla konfederacija, kot nekakšna "zmanjšana Evropa", če jo bo mogoče organizirati s sicer enotnim tržnim gospodarskim sistemom, ki bi ga podpirale poedine samostojne republike. O konfederaciji nam ni potrebno obširneje razpravljati. SDG je to mednarodno obliko državne organizacije precej dobro definiralo (glej Smer v slovensko državo, leto 4, šte. 25. marca 1968) in jo sprejelo kot možno, ker je konfederacija le pogodben prenos kake nebstvene pristojnosti suverenih držav v skupno upravljanje. Mednarodna pravna znanost namreč konfederacijo opredeljuje kot "zvezo suverenih držav, ki -

z razliko od 'federacije' - nimajo nad sabo nobene druge, višje oblasti s pristojnostmi države, nekake 'nadržave'".

Tudi med slovenskim vodstvom za sedaj še ni nesoglasij o možnosti konfederativneureditve sedanjega jugoslovanskega državnega prostora. Bistvene važnosti za slovenske politike - vsaj v DEMOS-u - je formalna razglasitev Slovenije kot suverene države, kjer bodo v Sloveniji izdani in sprejeti zakoni, na

podlagi slovenske ustave, ki je že predložena slovenski skupščini v razpravo.

Obojim, Slovincem in Hrvatom pa grozi nevarnost - kot med vsem dosedanjim obstojem Jugoslavije, bodisi monarhične bodisi komunistične - iz središča skupne države, iz Beograda. Takoj po izidu volitev v Sloveniji in Hrvatski je zvezno predsedstvo pod vodstvom novega predsednika Srba Jovića, naslednika Slovenca dr. Janeza Drnovška, izdalo odlok, da je "treba brezpogojno podvzeti hitre ukrepe za ohranitev teritorialne in politične enotnosti države in neovirano delovanje pravnega reda v vsej Jugoslaviji". V Sloveniji in Hrvatski ta odlok jemljejo kot odkrito grožnjo z obsednim stanjem. Slovenci se torej soočajo z nevarno bližnjo bodočnostjo, posebno še zaradi nastopnega govora predsednika Jovića, ki je opozoril na možnost državljanske vojne. Jović zahteva dosledno upoštevanje in izpolnjevanje zvezne ustave, ki ne predvideva in torej ne dovoljuje nikakega večstrankarskega političnega sistema, torej tudi svobodnih volitev ne. Osemčlansko zvezno predsedstvo je razvoj v Sloveniji in na Hrvatskem obsodilo in zavrnilo kot grobo kršenje jugoslovanske ustavne ureditve in teptanje veljavnih zveznih zakonov. Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle je v slovenskem parlamentu ostro nastopil proti poskusom "omejevanjaustavno zagotovljene pravice do samoodločbe jugoslovanskih narodov". V nastopnem govoru je izjavil, da bo o nastalem položaju razpravljal z ostalimi deli države, t.j. z vodstvi drugih republik in jim predlagal razid dosedanje federacije v konfederacijo. Pojasnil je še, da "v primeru neuspeha teh razgovorov suverenost Slovenije zahteva osamosvojitve, t.j. odcepljenje".

Predsednik Jović stoji na stališču voditelja srbske partije Miloševića, ki na vsak način hoče Jugoslavijo vladati kot narodnostno enotno, čisto srbsko državo. Noče, ali pa morda kot pravi Srb niti ne more razumeti streljenj in prizadevanj nesrbskih narodov Jugoslavije za državno samostojnostjo. Na en mah hoče izbrisati iz zavesti Slovencev in drugih nesrbskih narodov države v stoletjih različne zgodovine nastale kulturne, politične in vse druge razlike, ki jugoslovanske narode ločijo enega od drugega. Zanimivo je le malo pogledati v zgodovino nastanka Jugoslavije, ki se je na veliko

nevoljo takratnega srbskega vodilnega politika Nikole Pašića rodila kot "kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev" in ne kot v njegovih načrtih obstoječa Velika Srbija, ki bi, po Paševićih načrtih, obsegala poleg osrednje Srbije še Črno goro s Sandžakom, Vojvodino s Sremom, Bosno in Hercegovino in južni del Dalmacije z izhodom na morje. Srbska diplomacija se po prvi vojni ni prav nič brigala za rešitev v Londonske, paktu Italiji dodeljene tretjine slovenske zemlje s tristo tisoč Slovinci, tudi ji ni bilo mar takrat še sto tisoč duš obsegajoče južne Koroške, naprotno, Pašić se je na vse kriplice trudil preprečiti nastanek skupne države z imenom Jugoslavija kajti v njegovih načrtih je edino sprejemljivo mesto imela razširjena Srbija, Velika Srbija. Malo pred koncem prve svetovne vojne je v razgovoru s predstavnikmi Jugoslovanskega odbora o imenu bodoče skupne države izjavil: "...No, če pa vi Slovenci in Hrvati v - Veliki Srbiji - ne boste zadovoljni, lahko izstopite, toda mi Srbi si bomo ustvarili svojo državo, ki bo obsegala..." Taka srbska politika je bila za Srbe logična, bila je njihova narodna politika, za Slovence in Hrvate je bila izdajalska, kar je tudi logično. Razlika je v okolnosti, da pri njenem izvajanju niso imeli besede in so jo bili prisiljeni - ne zaradi zgodovinskih okoliščin, bili so namreč v sklopu premaganec - sprejeti, tudi v svojo škodo.

Tudi ves čas od nastanka skupne države - kraljevine SHS v letu 1918. in komunistično-stalinistične Titove zvezne Jugoslavije v letu 1945. - so nas Srbi (mišljeni so tu srbski politiki, ne srbski narod) skušali posrbijaniti, včasih bolj včasih manj nasilno, vedno pa načrtno in premišljeno, prej ali slej. Ta namen je jasno razviden iz nove, spremenjene jugoslovanske zvezne ustave, ki vse najvažnejše pristojnosti nesrbskih republik prenaša v območje zvezne vlade v Beogradu.

Sodeč po prvih Jovićevih izjavah, niti on niti Milošević za sedaj nista pripravljena niti za las odstopiti od svoje unitaristične politike, nasprotno, odločena sta jo vsiliti vsem republikam. Organizacijo svobodnih volitev z večstrankarskim sistemom bi srbska partija mogla izvesti, v najboljšem primeru šele čez leto dni, kajti najprej je treba spremeniti zvezno, državno ustavo, nato srbsko republiško. Najtežji in najvažnejši bo seveda prehod iz monolitnega enopartijskega sistema v

nadaljevanje na str. 2

OBISK V KANADI

Na pragu nove slovenske politične prelomnice je ta obisk za bodočnost slovenskega naroda velikega pomena.

G. Ivan Oman, član Predsedstva republike Slovenije in predsednik Slovenske kmečke zveze, si je v nekaj dneh svojega bivanja v Kanadi, v glavnem v Torontu in okolici, pridobil zaupanje, lahko rečem, vseh Slovencev živečih v Kanadi.

V naslednjih, po datumih navedenih kratkih omembah, je razvidna njegova prepričevalna osebnost in vsestransko zanimanje.

Četrtek, 26. julija-

Ob 7:30 uri zvečer je prispel v Kanado. Na torontskem Pearson letališču so ga pričakali in prijateljsko sprejeli odborniki Slovensko-kanadskega sveta. Prisoten je bil tudi Omanov brat z družino. Adrianna in Nataša Jamnik-Sousa, v narodnih nošah, sta mu izročile slovenski šopek in izrekle dobrodošlico: "G. Ivan Oman, pozdravljeni v Kanadi!"

Adrijana in Nataša Jamnik-Sousa pozdravljata g. Ivana Omana na letališču. Navzoča sta ga. Marta Jamnik-Sousa in dr. Peter Klopčič.

Na poti iz letališča k bratovi družini v Mississauga, se je g. I. Oman oglasil v Domu Lipa in tam pozdravil c. gg. Franc Sodjo CM in Janeza Kopača CM.

Petek, 27. julija-

Dopoldne je obiskal torontskega nadškofa, dr. Alojzija Ambrožiča.

Popoldne je bil g. I. Oman, v spremstvu odbornikov Slovensko-kanadskega sveta: dr. Branke Lapajne, dr. Petra Klopčiča in ge. Marte Jamnik-Sousa, sprejet v torontski mestni hiši (City Hall), kjer ga je pozdravil in se razgovarjal z njim namestnik župana, g. Tony O'Donohue.

Obisk v mestni hiši, kjer je g. Omana v spremstvu ge. Jamnik-Sousa sprejel namestnik torontskega župana Mr. Tony O'Donohue.

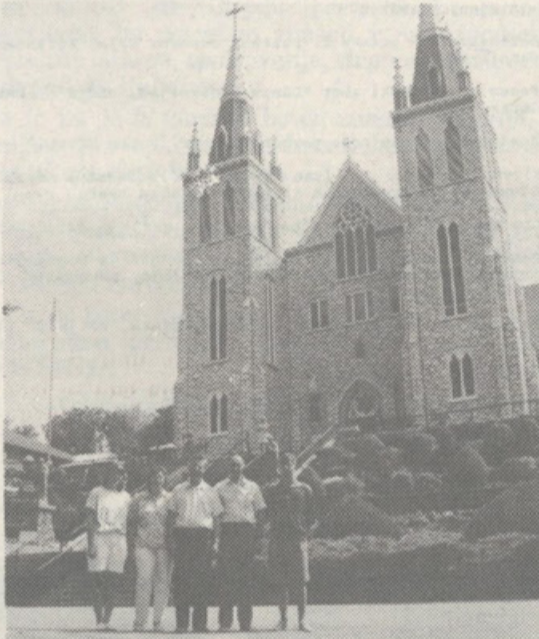
Zvečer od 7:00 do 11:00 je bila v slovenski restavraciji Linden slavnostna večerja, katere se je udeležilo okrog 250 Slovencev iz Toronta in okolice. Dobro uro pred večerjo je šel slavljenelec g. I. Oman od mize do mize in se prijateljsko razgovarjal z navzočimi. Po večerji je slavnostnega gosta predstavil udeležencem g. dr. A. Kuk. Nato je imel g. I. Oman kratek govor, po njem pa je odgovarjal na stavljena vprašanja. Za povezovalnega večernega programa pa je skrbno preskrbela in vodila ga. Marta Jamnik-Sousa.

g. Ivan Oman govori na slavnostni večerji.

Sobota, 28. julija-

Dopoldne je z bratovo družino obiskal kanadsko božjo pot v Midland-u, kraj kanadskih mučencev, v katerem imamo tudi Slovenci spomenik padlim žrtvam komunistične revolucije.

Obisk na božji poti v Midlandu: g. Oman je v spremstvu brata Cirila z družino.

Popoldne pa so vsi skupaj obiskali Stanrika Farms Ltd, moderno opremljeno puransko kmetijo, katero lastita in spretno vodita ga. Jožica in g. Stanko Šajnovič.

Pred hišo na poznani Šajnovičevi puranovi kmetiji. G. in ga. Šajnovič in Omani.

Nedelja, 29. julija-

Slovenski dan z obširnimi poročili na drugem mestu.

Ponedeljek, 30. julija-

Dopoldne je g. I. Omana sprejela dr. Chaviva Hošek - Parliamentary Assistant to the Chairman of Management Board of Cabinet - izrecno izbrana od ontarijskega premiera Peterson-a, da pri evropskih osvobajajočih se narodih komunistične oblasti vzpostavi ekonomske in tehnične zveze. Spremljali so

ga: dr. Branka Lapajne, dr. Peter Klopčič in inž. Ciril Pleško, ki je ob tej priliki tudi prevajal.

g. Oman se je sestel z dr. C. Hošek, Parliamentary Assistant to the Chairman of Management Board of Cabinet.

Po sprejemu so obiskali mednarodno atrakcijo mesta Toronta: CN Tower.

Popoldne je imel intervju z g. B. MacDonaldom, dopisnikom torontskega dnevnika 'Sun'. Prevajala dr. Branka Lapajne.

Zvečer srečanje na domu g. dr. Petra in gospe Leje Urbanc s predstavnikom Zveze inženirjev in tehnikov republike Slovenije, dipl. inž. prof. dr. Pavlom Štularjem in skupino torontskih slovenskih inženirjev in podjetnikov, okrog 25 ljudi. Po govorih (Štularjevem in Omanovim) je sledila živahna debata in razgovor o perečih problemih v Sloveniji. Sestanek je vodila ga. Ema Pogačar.

Torek, 31. julija-

Družinski izlet k Niagarskim slapovom.

Sreda, 1. avgusta

Kratko poslovilno srečanje treh odbornikov Slovensko-kanadskega sveta: gg. Marko Kuk, inž. Ciril Pleško in ga. Marta Jamnik-Sousa, z g. I. Omanom na bratovem domu v Mississauga.

Četrtek, 2. avgusta-

G. I. Oman je v spremstvu g. dr. Bernika odletel v Cleveland, nato pa v Chicago.

Še na kolodvoru, pred odhodom na Don Lipa. Prisoten tudi g. Mark Kuk.

P.s. Skupina Slovencev bo potovala letos Okt 26 do 8 Nov v Argentino Obisk slov. domov, proslava slov. dne 29. Okt! Vožnja \$ 1.335.- uklj. Bariloche. Nekaj mest še na razpolago! Spremlja Peter in Lea Urbanc Ag. Kompas tel (416) 534-8891

POMEMBNA PROSLAVA

31. SLOVENSKEGA DNE

V
TORONTU
29. JULIJA 1990

ZBLIŽANJE MATIČNIH, ZAMEJSKIH IN ZDOMSKIH SLOVENCEV

PO 45-TH LETIH KONEC BEGUNSTVA, ZMAGA SVOBODE

UPANJE NA TRDNEJŠO, SREČNEJŠO IN PRAVIČNEJŠO BODOČNOST
SLOVENSKEGA NARODA

V jasnem jutru 29. julija je vstal poletni dan, naša nedelja, praznik slovenskega srečanja v Kanadi.

Tridesetkrat že je Slovensko letovišče zaživelo v slavnostnem razpoloženju; letos, v enaintrideseto, pa še prav posebno: okrašeno z mlaji, slavoloki, na katerih so zmagoslavno vihrale številne čisto slovenske zastave, kot je primerno ob dnevih posvečenih slovenski tradiciji in narodnim idealom.

Vsa ta leta, v poletni vročini, nevihtah in gromu, smo begunci, izseljenci, prihajali od vseh ontarijskih krajev, da skupno utrdimo narodno prepričanje, da obnovimo bratsko prijateljstvo, da predstavimo našim mlajšim in predstavnikom kanadskih oblasti bogastvo in polnost našega kulturnega in političnega izročila.

Danes so ta zbiranja nepretrgana enaintrideset členska veriga s posebnim zadnjim členom... Letošnji slovenski dan, z večtisoč udeležencev, je izzvenel kot dan zahvale in veselja, kot praznik svobode, prostosti, velikega upanja, da bo naš rod po Triglavom preroben, resnično

PROŠNJE NA SLOVENSKEM DNEVU

- 1. Za našo novo domovino Kanado, ki nas je širokogrudno sprejela pod svojo streho. Prosimo Te, usliši nas!

- 2. Za slovenski narod, da bi v tem zgodovinskem času sodeloval pri gradnji nove in svetlejše bodočnosti. Prosimo...

- 3. Da bi slovenski narod v domovini, in izven nje, ponovno oživil krščanske vrednote naših prednikov.

- 4. Za vse pokojne vodilne Slovence, ki jim nisi naklonil dočakati slovenske svobode na zemlji, naj jo sedaj uživajo v Večnosti pri Tebi.

- 5. Prosimo Te tudi za naše nove voditelje, daj jim moč in modrost, da bodo za blagor domovine delali po Tvoji volji.

- 6. Prosimo Te tudi za vse žrtve komunistične revolucije, naj nam njihova predanost v Tvojo voljo pomaga najti pot do resnične sprave.

- 7. Poživi z milostjo vse tukaj zbrane, da nas bo skupna molitev in daritev spodbudila k bolj zvesti hoji za Kristusom.

I. del: ob 11. uri dopoldne sv. maša, ki jo bo daroval torontski nadškof, dr. Alojzij Ambrožič, ob asistenci slovenskih duhovnikov.

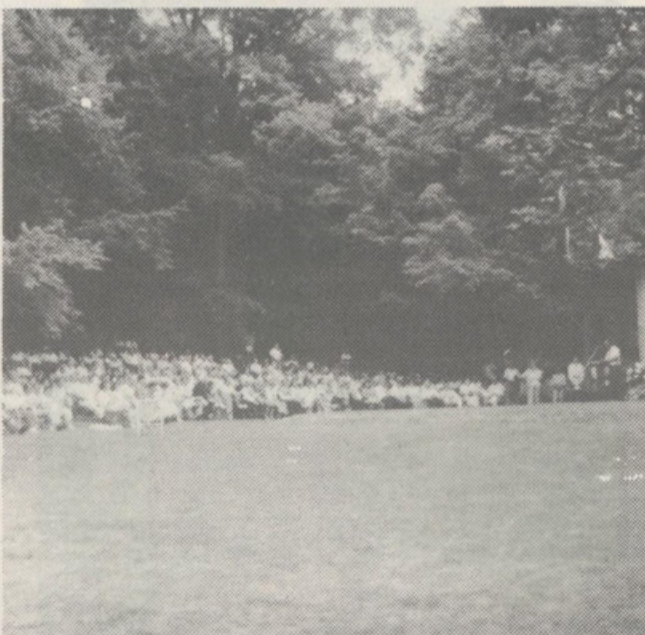
II. del: ob 2. uri popoldne začetek zborovanja pri kapelici.

* * * * *

- Otvoritev - dr. Branka Lapajne
- Kanadska in Slovenska himna - poje mladinski zbor "Odmev Slovenije"
- Predstavitve gostov - ga. Marta Jamnik-Sousa
- Pomen Slovenskih dni - g. Ludvik Jamnik
- Plesna skupina "Mladi glas", voditeljica ga. Nevenka (Stajan) Slavinec
- Deklamacija - učenka 2. razreda osnovne šole, Adrianna Jamnik-Sousa
- Pesem - mladinski zbor "Odmev Slovenije", vodja g. Matija Lebar
- Predstavitve glavnega govornika - dr. Peter Klopčič
- Slavnostni govor - g. Ivan Oman, član Predsedstva Republike Slovenije in predsednik Slovenske kmečke zveze
- Slovenska folklorna skupina "Nagelj", vodja g. Ciril Soršak
- Pesem - cerkvena pevska zbor župnije Marije Pomagaj in župnije Brezmadežne s čudodelno svetinjo, pevovodja g. Dušan Klemenčič
- Rajanje otrok - Slovenska telovadna zveza, vodja g. inf. Frank Grmek
- Pesem - g. Blaž Potočnik
- Plesna skupina "Soča", vodja g. Tone Horvat
- Zaključne besede - dr. Avguštin Kuk

SLOVENSKO - KANADSKI SVET

Programska povezava: g. inz. Ciril Pleško

Pogled na del množice na 31. Slov. dnevu.

PRIDIGA torontskega nadškofa dr. Alojzija Ambrožiča

na 31. Slovenskem dnevu na letovišču v Boltonu.

17A: MT 13:44 - 62

1. Današnji evangelij govori med drugim o poslednji sodbi.

Žal za večino od nas poslednja sodba ne pomeni dosti; prepričani smo namreč, da bomo že davno mrtvi in sojeni, preden se zgodi: moja osebna usoda bo odločena; poslednja sodba bo le še nekak zaključek in okrask.

Vendar sem prepričan, da na svojo smrt in življenje gledamo preozko, dejal bi sebično. Poslednja sodba je potrebna, potrebna za vsakega od nas osebno. Kajti v njej bo zgodovina, vsa zgodovina od začetka do konca, vse človeštvo, od prvega človeka do zadnjega, stala razodeta sama pred seboj.

Komu namreč dolgujem to, kar sem, imam, znam, zmorem, sem? Svojim staršem, starim staršem, bližnjim sorodnikom, sestram, bratom, učiteljem, prijateljem, šolam? Toda komu dolgujem svojo oliko, znanje, spretnost, samodisciplino, dejstvo, da znam pisati in

brati, računati in govoriti, svojo kulturo, svoj jezik, svojo vero? Koliko ljudi, koliko rodov je moralo živeti, ustvarjati in se boriti, da morem biti, kar sem. Kako naj odkrijem, komu dolgujem samega sebe, komu naj se zahvalim?

Tudi sam sem del te čudovite verige, svoboden in odvisen od drugih. Drugi so in bodo dolgovali, česar se ne zavedajo ne oni in ne jaz. Le poslednja sodba bo razodela nas vse, nam vsem.

Seveda ni le dobro, ki se podeduje; je tudi zlo. Sam sem žrtev zla, sam sem rabelj. Pri poslednji sodbi me bo Bog Oče povabil, naj odpustim vsem, ki so me kakor koli ranili, in naj prosim oduščanja od vseh, katere sem kakor koli, neposredno ali posredno, ranil sam. Kajti žrtev sem izvirnega greha, obenem pa izvorni greh svobodno in hote posredujem drugim s tem, da se svobodno odločam za zlo.

2. Poleg splošne in končne sodbe obstoja še posebna sodba: osebna ob smrti vsakega od nas, pa tudi zgodovinske. Danes naj omenim sodbo, kateri smo

spravljen, stopil v bližajoče se tretje tisočletje po Kristusu, da bo njegova govorica in pesem še odmevala po lepi slovenski zemlji, da bo prost na svoji zemlji kot v davnih dneh v Karantaniji, da bo ljubil to zemljo, ki mu daje življenje in po trdem in zvestem delu prejemal njene blagoslove.

Letošnje jutranje slavje pri kapelici Marije Pomagaj so povzdig nile številne narodne noše, skavti v uniformah in mogočno petje združenih pevskih zborov. Sveto mašo je daroval sam torontski nadškof, naš rojak, prevzvišeni dr. Alojzij Ambrožič.

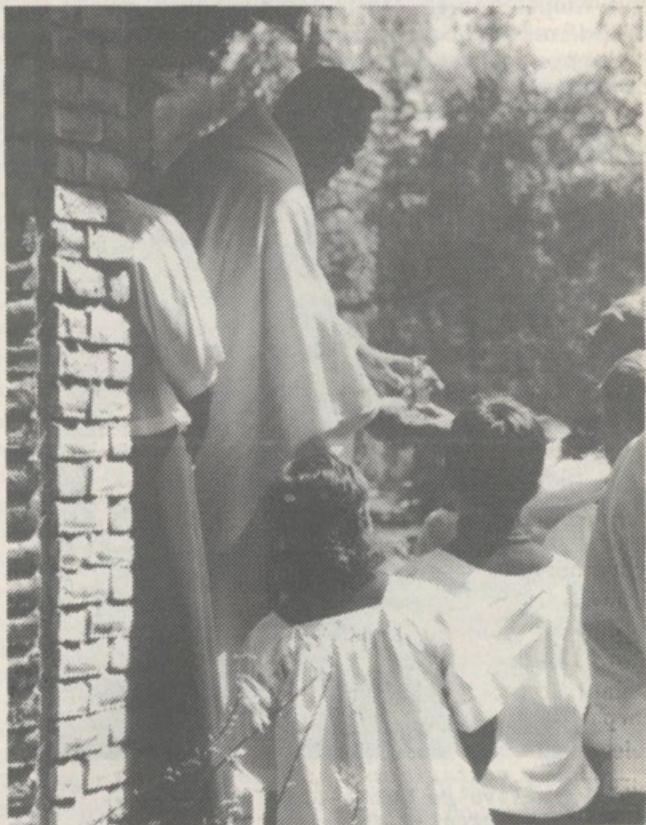
Popoldanskega programa so se udeležili nekateri predstavniki kanadskih provincialnih in federalnih oblasti, zastopniki Hrvatov in častni slovenski gostje iz Clevelanda. Najodličnejši gost, g. Ivan Oman, član predsedstva republike Slovenije in predsednik Slovenske kmečke stranke v Sloveniji, je prinesel pozdrave iz domovine za vse Slovence v Kanadi.

Anica Resnik

priče približno kako leto, sodbo gibanja, ki je dominiralo 20. stoletje, zdaj pa se sesuva samo od sebe. Ni tega boja dobil Zahod, izgubil ga je Vzhod. Zgodilo se je nenadoma, nepričakovano, z neverjetno naglico; vsaka stopnja posebej je presenečenje. Pred letom smo se vpraševali, kaj se bo zgodilo na Poljskem, danes beremo o zahtevi Bele Rusije, da se osamosvoji.

Seveda se vprašujemo zakaj in ugibamo o gospodarskih, socialnih, kulturnih, nacionalnih dejavnikih in vzrokih, ki so privedli do tega, da so komunisti sami izgubili vero v komunizem in s tem moč ohranjati režim tak, kakršen je bil, da so se sami odpovedali najmočnejši in najnevarnejši iluziji od vseh, da je partija namreč avantgarda zgodovine, ki drži vse njene niti v svojih vsemogočnih rokah.

Prepričan sem, da dva glavna dejavnika, ki sta povzročila razsulo komunizma, ne bosta dobila priznanja zato, ker jih je nemogoče kalkulirati.

Gospod in gospa Svetina izročata darove torontskemu nadškofu.

Eden od teh dejavnikov je vera. Vera tistih, ki ležijo pobiti v Rogu in drugod, vera vseh tistih, ki, zvesti iz dneva v dan, iz leta v leto, niso klonili. Solženicin nam pove, da so resnični kristjani, ki so se znašli v Gulagu, vsi pomrli, ker se niso udeležili strašne borbe za obstanek. Vendar so s svojim življenjem, obnašanjem in smrtjo ohranjali iskre vere in dostojanstva v drugih.

nadaljevanje na str. 5

nadaljevanje s str.

Poleg tega sem prepričan, da ima sedanji papež, Poljak, več zaslug za propad komunizma kot skoro vse drugo. Njegova obiska domovine sta Poljsko, verno Poljsko, razodela samo sebi: kar je bilo preje milijone posameznih vernikov, živečih anonimno v domnevno brezvernem okolju, je sedaj postalo občestvo zavedajoče se samega sebe. Poljska je postala njihova.

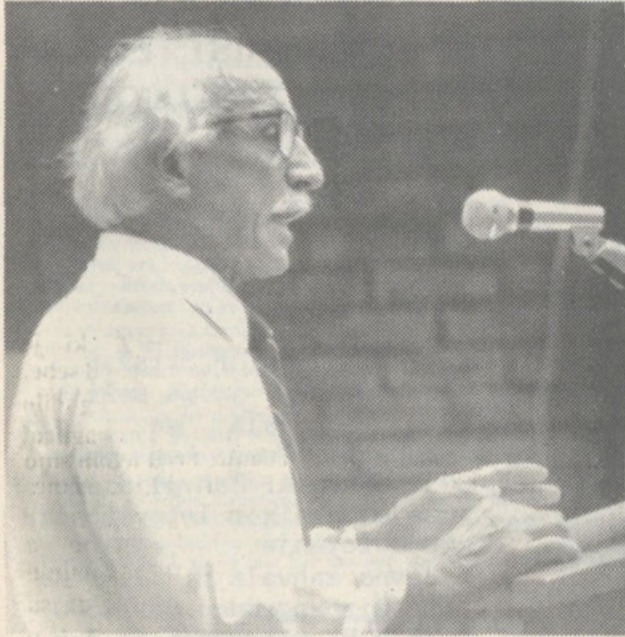
Drugi dejavnik je človečnost. Pred leti mi je prijatelj, slovenski duhovnik, ki je bil na študijskem obisku Vzhodne Nemčije, dejal: "Mlade mamice so s svojimi otroki prav take kot pri nas". Sam sem dodal: "In povsod". Nič novega samo na sebi toda osnovno važno. Človeška ljubezen, dostojanstvo in igrivost izpodje še tako močan nečloveški sistem.

Prav zato je potrebna poslednja sodba, kajti šele v njeni luči bomo res razumeli posebno sodbo, ki jo doživljamo.

3. Danes se zahvaljujemo mrtvim domobrancem. Zahvaljujemo se tihemu toda odločnemu pogumu deset in stotisočev vernikov, pa tudi tistih, ki ne verujejo. Predvsem pa se zahvalimo Bogu, ki je Oče in ki ne more pozabiti svojih otrok.

In končna misel: nimamo pravice triumfirati, ker ni zmagal Zahod; Vzhod je izgubil. Poleg tega vse predobro vemo, da so klice komunističnega propada na delu tudi v naši družbi in v nas samih.

POPOLDANSKA PROSLAVA

Orator g. Ludvik Jamnik govori o pomenu slovenskega dne.

Dragi rojaki, spoštovani gostje!

Iz različnih razlogov in nagibov so številni Slovenci v zadnjih sto letih zapuščali svojo rodno domovino Slovenijo.

S praznimi rokami in solznimi očmi so se podajali na dolgo, nepoznano pot, v še bolj nepoznani svet, popolnoma tuje kraje.

Vendar je mesec maj 1945. leta edinstven primer v zgodovini slovenskega naroda, ko so se Slovenci v množicah - mladi in stari - umikali iz domovine.

Z vetrinjskega polja sta vodili dve poti: ena v trpljenje, mučenje, smrt v Kočevskem Rogu, Teharjah, Celju, Jesenicah, Radovljici, Šentvidu, Škofji Loki in drugih krajih Slovenije; druga v življenje, v nepoznani svet, svobodo.

Kamor koli smo prišli, povsod smo se organizacijsko povezali, v krajih s številčno močnimi skupinami pa gradili cerkve, domove, ustanavljali različne organizacije, šole, finančne institucije.

Zakaj in čemu vsa ta vsestranska delavnost tisoče kilometrov stran od rodne domovine? Umestno vprašanje in odgovor nanj je jasen, pozitiven, poln optimizma.

Hoteli smo živeti in preživeti strahote minulih medvojnih in povojnih dni. S tem ravnanjem smo ohranjali in utrjevali med seboj in v dnevnikih stikih z drugimi, politični proces, ki je bil že, kot to dobro vemo, z Dolomitsko izjavo v domovini prepovedan in po končani drugi svetovni vojni, po komunistični uzurpaciji oblasti, pa do skrajnosti zatrt.

Poleg vsega tega pa smo tudi, na zunaj, z javnimi zborovanji, manifestacijami, izpovedovali sami sebi, našim novim krušnim, našim otrokom pa že rojstnim domovinom, vsemu svetu, kaj smo, kaj hočemo in kaj pričakujemo.

Omembe vredne so vsakoletne proslave, javne manifestacije:

Katoliški dan, Slovenski dan in praznovanje 29. oktobra.

Na Katoliških dnevih izpovedujemo, poudarjamo, s prepričanjem obnavljamo praktično vsakdanje krščansko življenje v nas samih, naših družinah, slovenskih skupnostih.

Na Slovenskih dnevih leto za letom proučujemo in poudarjamo slovenske narodne vrednote, predvsem narodno zavest in ljubezen do domovine.

Na proslavah 29. oktobra pa s skrbno zgodovinsko analizo proučujemo pretekle slovenske zgodovinske prelomnice: Kaj smo napravili, kaj opustili in kaj bi morali napraviti pa nismo. Poleg pa iskali nova pota, nove politične prijeme, kako, in kar se le da zadovoljivo in koristno, rešiti slovenska narodno politična, gospodarska, družbena...in kulturna pereča vprašanja.

Na teh trdnih temeljih so v tujem svetu zrastle številne 'male Slovenije', oaze svobodnega slovenskega življenja, ki so bile vse do letošnjih, po 45tih letih, prvih - do neke mere svobodnih volitev - edine zelenice v puščavi slovenske komunistične strahovlade, v katerih so se, čeprav daleč stran od rodni slovenskih krajev, ohranjale in krepile slovenske narodne vrednote, tudi svetinje imenovane, in pri tem svoboda, ki je neobhodno potrebna za vsestransko narodno rast in napredek.

V tej svobodi javnega praznovanja Katoliških dni, Slovenskih dni in 29. oktobra, se je razvila vsestranska slovenska kulturna delavnost, ki je rodila bogate sadove.

Po 45-tih letih nasilne ločitve od rodne grude, begunstva, smo raztepeni Slovenci po vseh celinah sveta zopet združeni z duhovno razdvojeno in gospodarsko razdejano domovino Slovenijo.

Pregraje, ki so nas ločile, se podirajo. Vendar je pot do vseslovenskega sožitja še dolga in težavna.

Poleg priznanja in vrnitve časti živim, priznanja in vrnitve časti mrtvim, ki počivajo v množičnih slovenskih grobiščih, dalje poravnava vsestranskih krivic ki so jih utrpeli preživeli in sorodniki pomorjenih, bo potrebno vnašati v naše medsebojne življenjske odnose, spoštovanje, strpnost, razumevanje predvsem pa ljubezen.

Vse to pa je le zunanji izraz, zunanje dejanje, naše resnične sprave, ki pa je zadeva slehernega izmed nas, slovenskega naroda v celoti.

Le v tej notranji spravi, resničnem priznanju, kesanju in odpuščenju, bomo našli moč pri ponovni gradnji trdnjše, pravičnejše in srečnejše bodočnosti slovenskega naroda.

Vse to pa bomo mogli doseči le v svobodni, suvereni in mednarodno priznani slovenski državi z imenom: SLOVENIJA.

Lep, vzvišen cilj na pragu nove slovenske prelomnice, morda edinstvene prilike v življenju slovenskega naroda! Strnimo vse naše vrste, napravimo kljub različnemu osebnemu gledanju, prepričanju, vse, kar zmoremo. Le tako nas bodo bodoči slovenski rodovi blagorivali, ne pa, kar Bog ne daj, grajali!

dr. Peter Urbanc pozdravlja zborovalce v imenu Slovenske demokratske stranke in Slovenskega narodnega odbora.

SLAVNOSTNI GOVOR G. IVANA OMANA,

člana Predsedstva Republike Slovenije in predsednika Slovenske kmečke zveze na 31. Slovenskem dnevu na slovenskem letovišču v Boltonu.

Prinašam vam pozdrav iz domovine, iz dežele pod Triglavom, iz naše ljube Slovenije.

Veliko je pomembnih datumov, časovnih mejnikov, v zgodovini slovenskega naroda. Eden najpomembnejših, najbrž najusodnejši, pa je 6. april, Cvetna nedelja, leta 1941. To je bil začetek križevega pota slovenskega naroda, začetek poti na Golgoto, bičanja in pribijanja na križ.

Štiri leta je trajala ta hoja na Golgoto, štiri težka in krvava leta. Po štirih letih so prišli osvoboditelji in prinesli "svobodo", ki pa ni bila svoboda. V imenu te "svobode" so padale žrtve v neprimerno večjem številu,

Po končanem govoru izročila g. Omanu darilo gđ. dr. Branka Lapajne.

kot v vseh bojih med več let trajajočo državljansko vojno.

Pred temi poboji so se Slovenci reševali, kakor je kdo mogel; tako so rojaki trumoma, v tisočih, zapuščali domovino.

Naša politična emigracija je našla svojo svobodo v tujini. Težka in huda stvar je, izgubiti domovino.

Vi, dragi rojaki, si lahko štejete v čast in ste lahko ponosni na to, da ste ohranili svoje slovenstvo. Ohranili ste svojo pripadnost slovenskemu narodu, razvili v tujini, ki vam je postala nova domovina, svoje kulturno delovanje v raznih oblikah. To vas združuje, to vas vedno znova prepričuje, da ste Slovenci. Razvili ste tisto kulturno dejavnost, ki je doma ni bilo mogoče razviti, saj smo dolga desetletja živeli v totalitarni državi, kjer je bil prostor samo za tisto, kar je bilo pobarvano z uradno priznano komunistično ideologijo. Vse do pred par leti je bilo tako. Potem pa je počasi prihajala politična otoplitev. Ko se je v Srbiji pričela ponovna zaostritev, zasuk v levo, ko se je uveljavljala pretirani srbski nacionalni komunizem, je vzporedno s tem v Sloveniji prihajalo do vedno več svobode. Časopisi (seveda režimski, ker drugih - razen Družine - ni bilo) so se pričeli svobodneje izraziti. Časopisi in RTV so prinašali vedno več informacij in to z nepristransko interpretacijo, tako da so tuji viri informacij postali manj zanimivi.

V Sloveniji so se pričeli kulturni delavci svobodneje izražati. Spomladi, leta 1987, je izšla znamenita 57. številka 'Noverevije'. Objavila je prispevke za slovenski nacionalni program. 'Nova revija' je izhajala v zelo majhni nakladi, kar je razumljivo, saj so se zanjo zanimali samo intelektualci. Toda, ko je javnost zvedela, kaj prinaša ta revija, da je v njej program svobodne, samostojne slovenske države, so ljudje revijo dobesedno razgrabili. Tisti izvodi, ki so bili v knjižnicah, so bili bralcem na razpolago samo 48 ur. To je pa zadoščalo, da so napravili tisoče, če ne, deset tisoče, kopij. To je bil pojav, ki je obljubljal in vlival upanje za dosego Svobodne Slovenije. S strani režima se je usul plaz kritik. Dr. Dimitrij Rupel je moral zapustiti uredništvo. Toda plaza, ki se je sprožil, ni bilo več mogoče ustaviti.

Naslednje leto, 12. maja, na praznik Vnebovhoda, je majhna skupina zavednih slovenskih kmetov v dvorani Union v Ljubljani organizirala kmečko zborovanje. Prišlo je več kot tisoč kmetov iz vse Slovenije. Ustanovili smo SKZ - Slovensko kmečko zvezo. To je odmevalo, kot bi počila bomba. Kaj tudi ne bi, saj je bila to prva politična organizacija, ki je ni kontrolirala Slovenska komunistična partija. Pričeli so prihajati dopisniki svetovnih agencij in domačih listov: od belgrajske Politike, AFP in VPI in tako naprej. Slovenski kmečki puntarji smo zatresli komunistični režim, ki se od takrat naprej ni več stabiliziral. Slovenska kmečka zveza - SKZ - je imela že prvi dan vpisanih 700 članov, koncem leta 1988 jih je bilo 20.000, pred volitvami pa že čez 30 tisoč. Plaz se je sprožil in ni ga bilo mogoče ustaviti. Slovenci so hoteli svobodo in demokracijo. Tudi z aretacijo četvorice v Ljubljani se niso dali prestrašiti. Prvič se je zgodilo, da so sli protestirati na cesti. Na veliko zborovanje na Kongresnem trgu je nekaj kmečkih fantov prišlo z vilami, kot simbolom kmečkega punta.

Na naslednjem zborovanju v novembru istega leta smo jasno in glasno povedali, da zahtevamo SVOBODO, DEMOKRACIJO in SUVERENOST SLOVENSKEGA NARODA in SLOVENSKE REPUBLIKE! Tako je nezadržno prihajala politična svoboda in demokracija. Končno je prišla nova Cvetna nedelja. Tokrat leta

nadaljevanje na str. 6

nadaljevanje s str. 5

1990, po 49 letih, Cvetna nedelja, ki je oznanila novo Veliko noč, novo vstajenje slovenskega naroda, nov čas, čas resnične svobode!

To je bila Cvetna nedelja, dan, ko smo Slovenci prvič po tolikih desetletjih svobodno volili svojo oblast.

Vi, dragi rojaki, v zdomstvu, v izseljenstvu, ste ogromno prispevali k zmagi demokracije v domovni. Hvaležni smo vam za to.

Demokracijske politične organizacije, stranke, združene v DEMOS-u, so dobile na volitvah večino, tako, da smo mogli sredi meseca maja sestaviti novo vlado Slovenske Republike, na čelu s krščanskim demokratom, gospodom Lojzeto Peterletom. G. F. Bučar, ki je bil izvoljen za predsednika parlamenta, je dobil več glasov, kot pa ima DEMOS poslancev v skupščini, g. L. Peterle pa je dobil ogromno večino - 180 glasov od 240.

Volilna zmagica in prihod na oblast pa pomeni ogromno odgovornost in velike, težke naloge za novo, demokratično izvoljeno vlado.

Kot enega temeljnih ciljev, si je vlada v svojem programu zadala uresničitev slovenske suverenosti. 2. julija je tudi že skupščina sprejela DEKLARACIJO SUVERENOSTI REPUBLIKE SLOVENIJE. Kaj sedaj to pomeni? To pomeni predvsem našo trdno odločenost, da hočemo povsem samostojno odločati o svojem pravnem redu in svoji, slovenski, prihodnosti. To je končno potrditev 'Majniške deklaracije 1989', ki je jasno izrazila našo voljo, da hočemo živeti v SVOBODI IN SUVERENI SLOVENSKI DRŽAVI! Deklaracija sicer ne pomeni preloma in izstopa iz Jug. federacije, pomeni pa, da smo se pripravljene dogovarjati z drugimi jugoslovanskimi narodi o novi obliki Jugoslavije. Za nas Slovence je Jugoslavija sprejemljiva samo kot KONFEDERACIJA, torej kot zveza SVOBODNIH DRŽAV. Če pa ne bo mogoče doseči dogovora, ki bi nam zagotavljala SUVERENOST, bomo prisiljeni izstopiti iz Jugoslavije.

Vsekakor pa je najtežja naloga nove vlade reševanje težkega gospodarskega stanja. Zaradi nesmiselnega gospodarskega eksperimentiranja skozi štiri desetletja in zaradi večletne hiperinflacije, je slovensko gospodarstvo pred polomom. Zato mora vlada najprej reševati, kar se rešiti da, da ne pride do popolnega zloma.

Zelo težka naloga je privatizacija produkcijskega kapitala. To je težje in zahtevnejše opravilo, kot poddržavljanje. Razmeroma lahko je priti v 'socializem', zelo, zelo težko pa se izkoptati iz njega, posebno, če odklanjamo revolucionarno pravo, ki s 'šokantnimi' ukrepi spreminja družbeni red.

Nujno moramo popraviti krivice, ki so bile storjene v povojnih letih in sicer z vrnitvijo krivično odvzete lastnine in, kar posebej poudarjam: popraviti je treba moralne krivice, vrniti vsem krivično odvzeto, preganjano dobro ime in dokončno odpraviti pojem politične emigracije v negativnem smislu te besede.

Treba je izkazati čast vsem Slovincem, ki so imeli pogum, da so se uprli komunističnemu, stalinističnemu totalitarizmu.

Pri nas doma na Slovenskem se že javno uveljavljajo dela naših, doslej zamočenih kulturnih ustvarjalcev, kot npr. Balantiča, Debeljaka i.t.d. V Ljubljani lahko kupite Debeljakovo 'Črna maša' za pobite Slovence; lahko dobite tudi kaseto z domobranskimi pesmimi in podobno.

Kot sem že dejal, najtežja in najpomembnejša naloga je reševanje gospodarstva. To je posebno težko zaradi tega, ker je komunistična vzgoja skozi 45 let uspela v ljudeh ubiti smisel ambicije za podjetniško miselnost.

Trenutno imamo okrog 40 tisoč brezposelnih, kar je še v mejah normalne presoje, seveda, pod pogojem, da gospodarstvo še redno funkcioniра. Pričakujemo, da bo število brezposelnih naraslo do konca leta na 70.000; bojimo se pa, da se bo ta številka dvignila na 150.000.

Vlada se pogumno, preišljeno, loteva svojih nalog na področju gospodarstva, ima pa opravka z veliko zapreko: je brez kvalitetnega kapitala, ki je potreben za investiranje v gospodarstvo. Denarja namreč ni niti v proizvodnih podjetjih, niti v bankah. Brez denarja se pa ne da gospodariti.

Tudi zaradi tega moramo biti zelo preišljeni v naši politiki do Jugoslavije.

Slovenski gospodarstveniki tu na zahodu bi mogli z investicijo svojega kapitala v podjetjih v domovini precej pomagati pri saniranju gospodarskega stanja. O tem bi se kazalo posebej pogovarjati.

Sicer pa je naša usmeritev približevanje Evropi. Slovenija je ena od evropskih dežel in edini način in možnost za gospodarski uspeh je vključevanje v Evropo in sprejemanje njenih gospodarskih in političnih standardov.

V Sloveniji smo trdno odločeni, da gremo po poti, ki smo jo začrtali: Suverena Slovenija, gospodarsko uspešna, politično neodvisna, z lastno vojsko, pa čeprav v jugoslovanski konfederaciji, če bo, seveda, to mogoče. Ne potrebujemo nikakega militarizma, potrebujemo pa lastno vojsko, ki bo garant in branilec naše suverenosti.

Smo narod s svojim jezikom, s svojo kulturo in tudi s

svojo zgodovino. Zato se kot taki hočemo in tudi se že uveljavljamo v svetu. Svet (zlasti to velja za Evropo) počasi pričinja razumevati in upoštevati naš položaj.

Za konec še sporočilo o verskem, krščanskem, življenju v Sloveniji. Cerkev v Sloveniji so še vedno polne, drugače kot v Zahodni Evropi. Med mladimi je vedno več zanimanja za verska vprašanja. To je zelo razveseljivo. Pred nami je sedaj naloga obnoviti in ponovno oživiti katoliške mladinske organizacije. Dela je čez glavo. Mi se ga ne bojimo. Potem ko smo stopili za plug in zaorali brazdo, se ne ozirajmo, orjimo naprej. Saj delamo za svoj narod, za našo Slovenijo! Bog živi!

Jesse Flis, M.P. - torontski zvezni poslanec čestita g. Omanu, po končanem govoru. Enako tudi g. Ludvik Jannik.

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

646 Euclid Ave., Toronto M6G 2T5
Tel. 532-4746

747 Brown's Line, Toronto, Tel. 252-6527
John E. Krek's Slovenian Credit Union

OFFICE HOURS

MONDAY	10 a.m. - 4 p.m.
TUESDAY	10 a.m. - 8 p.m.
WEDNESDAY	10 a.m. - 4 p.m.
THURSDAY	10 a.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	10 a.m. - 1 p.m.

NEW TORONTO

TUESDAY	1 p.m. - 8 p.m.
THURSDAY	1 p.m. - 8 p.m.
FRIDAY	10 a.m. - 8 p.m.
SATURDAY	9 a.m. - 12 noon

BITI ČLAN
HRANILNICE —
JE V KORIST TEBI IN V
POMOČ PRIJATELJU!

ZAHVALA!

31. Slovenski dan v Kanadi je za nami. Bil je to veličasten praznik več tisoč Slovencev, ki jim je domovina in slovenstvo še pri srcu. Da je bila prireditev uspešna ima zaslugo mnogo ljudi, katerim se želimo danes za njihov doprinos javno zahvaliti.

Prva zahvala gre prezvišemu nadškofu dr. Alojziju Ambrožiču, ki je s pridigo in sv. mašo povzdignil dopoldansko bogoslužje ter tako s svojo navzočnostjo pokazal, da ima kljub težkim in številnim obveznostim torontske nadškofije, še vedno čas in zanimanje za narod iz katerega izhaja. Prisrčna javna zahvala.

Prav tako se zahvaljujemo ko-celebrantom: č.g. dr. Kalistu Langerholzu iz Chicaga, č.gg. Kopaču, Časlu in Mavriču, g. in ge. Svetina, ki sta v narodnih nošah prinesla darove, gdč. Mojci Oražem in g. Marku Kuku (tudi v narodnih nošah) za branje beril; g. Blažu Potočniku za petje prošenj. Zdrženemu pevskemu zboru iz obeh slovenskih fara v Torontu, ki so pod vodstvom pevovodje g. Jankota Kastelica znatno doprinesli k slovesnosti, številnim narodnim nošam, ki so obkrožale oltar in več tisočglavo množico, ki se je prišla zahvaliti Bogu za ta veseli dan slovenske svobode.

Zahvaljujemo se vsem sodelavcem na popoldanskem kulturnem programu, ki ga je skrbno pripravil in na njem tudi govoril g. Ludvik Jannik, urednik Slov. Države.

Plesni skupini Mladi glas (ga. Stajvan-Slavinec, folklorni skupini Nagelj (g.C. Soršak), skupini Soča iz Hamiltona, pod vodstvom g. Toneta Horvata, ki je še posebno navdušila občinstvo; mladinskemu zboru Odmev Slovenije, ki jo je vodil g. Matija Lebar in zopet združenim zborom obbeh fara, pod vodstvom g. Dušana Klemenčiča; za solo točko g. B. Potočnika v spremstvu ing. Cirila Pleškota, na harmoniko. Ing. Pleškotu tudi hvala za izvrstno voden spored.

Hvala za prisrčno deklamacijo mlade Adrijane Jannik-Sousa ter hvala za rajanje otrok, pod vodstvom g. ing. F. Grmeka.

Veliko zaslug za zadovoljstvo udeležencev so imele zveste kuharice in njih pomočnice: g. Hace in ga. Dolencева, gge. Ivana Zakrajšek, Ema Strucelj, ga. Marija Kuk, g. & ga. in sin Stanko Šajnovič, ga. Hocevar, Minka Princ, ga. Bajc, ga. Ema Pogačar in ga. Nežka Kastelic. Gospej Šajnovič še posebna zahvala za skrb pri glavni mizi in za rože v dvorani ter pri oltarju. G. Stanetu Šajnoviču za materijelno pomoč kuhinji.

Da je bilo letovisce tudi lepo okrašeno z napisimi in zastavami gre za sluga ge. Mariji Kuk, g. Janezu Kuku in sinovoma Tomazu in Davidu, Marku Kuku, ki je tudi vestno skrbel za blagajno. Hvala dr. F. Pepevnaku za pomoč in ge. Pepevnu za cvetje. Zastave je oskrbel g. Stanko Šajnovič, drogeve

pripravil g. F. Stražar zastavice je pa sešila in darovala ga. Joži Purkart. Vsem tem prav lepa hvala! Zahvaljujemo se odbornikom letovišča za sodelovanje.

Javna zahvala H.P.J. Kreka za širokogruden dar \$500.- in H.P. Sloveniji za dar \$200.- za kritje več kot običajnih stroškov letošnjega Slovenskega dneva. Hvala vsem darovalcem ob koncu prireditve na "mostu vzdihljajev" (\$ 1,500.00) Nabirko smo v Vašem imenu izročili častnemu gostu g. Ivanu Omanu za najnujnejše potrebe stranke SKS.

Čeprav ob koncu, pa zato nič manjša zahvala za res lepo pripravljeno večerjo z g. Ivanom Omanom v petek pred praznikom, gre g. Franku Tomšiču in drugim uslužbencem restavracije Linden. Zahvala tistim odbornikom SKS, ki so spremljali g. Omana v času njegovega obiska v Kanadi.

Končno pa vsem odbornikom Slov.-Kan. Sveta za neštete ure dela vloženega v priprave na ta naš praznik!

Če smo slučajno koga prezrli, prosimo, naj nam oprost!

dr. Avguštin Kuk,
Ko-ordinator
31. Slov. dneva.

SPRAVNA MAŠA V KOČEVSKEM ROGU.
Poročilo o tej svečanosti bo v naslednji številki S.D.

KNJIGE IN REVIJE

SLOVENSKA DRŽAVA
KARANTANIJA

Knjiga o Karantaniji, prvi slovenski državi, je v Sloveniji že začenjala razburjati duhove, saj njen pisec, dr. Jožko Šavli, v njej odločno zavrača dosedanje trditve zgodovinarjev, da smo Slovenci s sprejemom krščanstva izgubili svojo samostojnost in prišli pod nemški jarem, ki je prenehal šele ob koncu stare monarhije leta 1918. Iz te knjige pa izvemo, da se je Karantanija kot država ohranila, in dobila kasneje ime Avstrija, po vladarjih, ki so izhajali iz te dežele ob Donavi, torej z Dunaja. Ko si je Avstrijo v prejšnjem stoletju povsem podredilo velenemstvo, smo se Slovenci od nje ločili, ne pa rešili izpod tuje države, kakor nam dopovedujejo. Slovenci smo torej državotvoren narod, ne pa hlapčevski, kakor so nam trobili nemški in za njimi jugoslovenski pisci in ideologi.

Knjiga nam poleg tega poroča tudi o slovenskem plemstvu, o karantanski vojski, o vlogi žene v karantanski družbi, kjer je bila povsem enakopravna, itd.. Vmes pa so tudi sestavki o Triglavu, Kralju Matjažu, Lepi Vidi in drugih slovenskih simbolih.

Cena je 350 din + poština (ali protivrednost v drugih valutah), za neposredna naročila pri založbi Lipa, Muzejski trg 7, 66000 Koper.

Knjiga, ki pomeni prelom v pogledih na slovensko zgodovino, prihaja sedaj v knjigarne, naročite pa jo lahko tudi neposredno pri izdajateljih. Cena 450,00 din, ali protivrednost v drugi valuti.

Predgovor k knjigi je napisal prof. Darko Bratina z univerze v Trstu. Likovna oprema Oskar Kogoj. - Številne slike dokumentarne vrednosti.

Založba Lipa, YU - 66000 Koper, Muzejski trg 7, tel. 066/23-291.

Splošna banka Koper, žiro račun 51400-603-51317

Editiones Veneti, A - 1081 Wien, Bennogasse 21, Austria, tel. 0222/94 00 09 (7-8^h, 21-22^h).

DOMOVINA NAS KLIČE
POMAGAJMO

Dragi rojaki!

Kot vidite iz priložene slike, je požar močno poškodoval cerkev predvsem pa zvonik v naši župniji Križevci pri Ljutomeru.

Ker majhna križevska župnija ne bo zmogla tako velikih stroškov, se g. župnik te župnije obrača do vseh rojakov v Kanadi s prošnjo, da bi pripomogli k obnovi zvonika te cerkve, ki je pogorel.

Prepričana sem, da Vam bodo tamkajšnji farani zelo hvaležni in se Vas radi spominjali v molitvah. Novi zvonik pa bo obenem tudi spomin na Vas, ki se boste odzvali prošnji. Vsak dar bo zelo dobrodošel in imena vseh darovalcev bodo poslana g. župniku Štefanu v Križevcih.

Kdor more in želi kaj prispevati, lahko pošlje na moj naslov:

Jožica Šajnovič,
R. R. 5, Orillia
Ont. L3V 6H5
Canada.

ZA POMOČ V STISKI

Založba LIPA v Kopru deluje že 40 let z namenom, da na Primorskem poživi književno delo, ki ga je pred vojno zatrl fašizem. Svoje poslanstvo je založba LIPA z gledno opravljala. Izdala je številna dela slovenskih pisateljev in pesnikov, pa tudi pomembna dela domoznanske vsebine.

V današnjih nelahkih časih, v katerih so ogrožena številna slovenska podjetja, se je tudi LIPA znašla v težkem finančnem položaju in ji grozi stečaj. Da bi jo rešili pred propadom, se obračamo tudi na Vas, spoštovani sonarodnjaki po svetu, da s svojih denarnim prispevkom, nakazanim na račun Editiones Veneti (Bennogasse 21, A-1080 Wien, Austria), podprete naša prizadevanja za rešitev edine primorske založbe. Imena darovalcev bomo objavili v eni izmed naših prihodnjih publikacij.

Dobrodošla bo tudi pomoč z naročilom in razširjanjem najnovejših knjige, ki jo je izdala založba LIPA skupaj z založbo Editiones Veneti patra Ivana Tomažiča na Dunaju. Knjiga "Slovenska država Karantanija" je pravo presenečenje, ker odkriva povsem drugačno, naravno sijajno podobo Slovencev v zgodovini.

Knjigo, ki stane 35 US-Dol., lahko naročite pri Editiones Veneti.

Za vsako pomoč se Vam vnaprej najtopleje zahvaljujemo.

Prof. Jože Hočevar
direktor in glavni urednik

YOUR BEST BUY IN
FRESH
CULTURED DAIRY PRODUCTS

- YOGURTS • CREAM CHEESE
- PRESSED COTTAGE CHEESE
- SOUR CREAM • COTTAGE CHEESE
- DRINKING YOGURT

NEW YOGURT BASED SALAD DRESSINGS **NEW**
"THE YOGURT LOVER'S DRESSING"

QUALITY and TASTE you can TRUST

Try Biobust Yogurt and Famous
Astro Dome Granola Yogurt.

NOW! Both with Fruit on the Bottom

ASTRO PRODUCTS AVAILABLE AT FINE DAIRY COUNTERS
ASTRO DAIRY PRODUCTS LTD., ETOBICOKE, ONTARIO

EDVARD KOCBEK

NA VRATIH ZVEČER

AT THE DOOR AT THE EVENING

Izbral, v angleščino prevedel in spremno pojasnilo napisal Tom Ložar.

Knjigo je izdala The MUSES' Co. 51. rue de l'Eglise, Dorion, Quebec, Canada J7V 1W5 in ALEPH, RK ZSMS, Dalmatinov 4, 61000 Ljubljana v nakladi 1000 izvodov. Opremil Jurij Kocbek. Knjigo je finančno podprla Kulturna skupnost Slovenije.

DRAGI ROJAKI-

24. Avgust 1990.

Obračamo se do Vas zopet s prošnjo za podporo naši argentinski skupnosti. Razaere so tam ravno tako ali celo slabše kot lani in preje. Pokojnine minimalne, kakih US\$ 30 na mesec. Upokojenci, ako morejo delajo naprej, da se preživljajo. Ko zaradi bolezni ali onemoglosti ne morejo več, so v krizi. Posebno obupno je za one, ki so osameli.

Vaša podpora bo sla sledečim ustanovam:

- a) Rozmanov dom - starostni dom (Gd. Ivan Korošec)
- b) Starostni dom Lanus (Lazaristi)
- c) Zveza žena (preskrbi hranilne pakete potrebnim!)
- d) Vinc. konferenca (Msgr A. Starc)
- e) za otroke v Mendosi

Vaš dar lahko namenite specifični organizaciji. Vse stroške administracije nosijo nabiratelji, Vaš dar bo 100% predan namenu. Lista darovalcev in končni obračun bodo objavljeni.

Slovenske župnije akcijo podpirajo in odobravajo. Čeki naj bodo zato izstavljeni na: a) Our Lady of the Miraculous Medal b) Our Lady Help of Christians. c) St. Gregory the Great

STRELA

UDARILA

V

KRIŽEVSKI

ZVONIK

POTOČNIK Blaž Gd. 585 Horner Ave. Etobicoke MBW 2C3
tel (416) 259-6206

ŠUSTERŠIĆ Heidi Gčna 9-375 Brook Rd. N.Grimby Ont
L3M 2M8 tel (416) 945-1247

URBANC Lea Mrs 1 Daleberry Pl Don Mills Ont M3B 2A5
tel (416) 447-4332

Župnijska hranilnica
in posojilnica "Slovenija"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hišo, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se naše
slovenske finančne ustanove!

URADNE URE

na Manning Ave., Toronto

Torek - sroda _____ 10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek _____ 10 a.m. - 8 p.m.
Sobota _____ 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 531-8475

na 730 Brown's Line, Toronto

Torek - sroda _____ 10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek _____ 12 p.m. - 8 p.m.
Sobota _____ 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregoriju Venkem

Vsak petek od 4h do 8h zvečer.
Sobota - 10 a.m. - 1 p.m.

Tel.: 561-9952